

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

eto XIV.
tev. 73

TELEFON UREDNISTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 28-67
POSLOVALNICA CELJE Prešernova 3. tel. 280
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN 11.409

Maribor, ponedeljek 1. aprila 1940

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din.
dostavljen na dom 16 din, tujina 30 din

Cena
din 1.—

Sovjetska zveza bo sedaj čakala

Tolmačenje Molotovljevega ekspozija v Italiji — Sovjetska izjava v Bukarešti — Zavezniki ne nameravajo svojih odnošajev z Moskvo ne poslabšati ne izboljšati — Dogodki na Bližnjem vzhodu

RIM, 1. aprila Havas. Italijanski tiskse bavi šele sedaj z govorom Molotova. Prvi obširnejši komentar je izšel v »Stampa«, ki naglašja, da se iz Molotovljevih besed razvidi, kako se noče sovjetska Rusija vsaj trenutno spuščati v nobene pustolovščine ne na Baltskem ne na Črnem morju. Molotov je hotel dopovedati svetu, da je sovjetska Rusija od septembra dalje umela izkoristiti zunanjepolitični položaj in dosegla maksimalne težnje v zvezi s sedanjo vojno. Tako na Poljskem kakor v baltskih državah si je utrdila svoj položaj. Stališče sovjeto, da ostanejo nevtralnici, je realistično. Počakati hočejo na razvoj dogodkov. Avantura na Finskem je končana; govore o njej, kakor da je ni bilo. Stalin je spet zavzel prejšnje stališče opazovanja, čakajoč na trenutek, kako bi spet lahko nadaljeval stari caristični imperializem in razširil boljševizem po Evropi in svetu.

SOVJETI NOČEJO BITI ORODJE
BUKAREŠTA, 1. aprila. Havas. Člani sovjetske komisije, ki se sedaj mudijo v Bukarešti, so dali zastopnikom Rumunije zagotovilo, da Sovjetska zveza ne namerava napasti svojih sosedov. »Sovjetska zveza«, je dejal predsednik komisije, »noče biti preprosto orožje v rokah ka-

ke druge sile, zaradi tega so popolnoma netočne vse vesti, ki se v tej zvezi širijo o Sovjetski zvezi po svetu.«

STALIŠČE ZAVEZNIKOV

RIM, 1. aprila. LRP. V zvezi z zadnjim razgovorom sovjetskega veleposlanika Majskega z angleškim zunanjim ministrom lordom Halifaxom se potrjuje,

da je Majski predložil Halifaxu nova angleško-sovjetska trgovinska pogajanja, ki naj bi izboljšala trgovinske zveze med Sovjetsko unijo in Veliko Britanijo. O tem predlogu so, kakor se zdi, razpravljali tudi na seji skupnega vrhovnega vojnega sveta v Londonu, vendar je bilo sklenjeno, da se ta sovjetska iniciativa ne vzame v pretres, kajti zavezniki res ne nameravajo poostriiti odnošajev s Sovjetsko zvezo, ne mislijo jih pa tudi izboljšati.

ITALIJANSKE TRDITVE

RIM, 1. aprila. Stefani. Po informacijah iz Londona, je bil na zadnjem sestanku angleških, francoskih in italijanskih vojaških strokovnjakov v Alepu izdelan načrt za skupno sodelovanje v primeru, ako bi se vojna raztegnila tudi na Bližnji

vzhod. Zaradi tega je bilo sklenjeno, da se zavezniki vojski na Bližnjem vzhodu pošljejo takoj še nove okrepitve. Posebno se mora povečati število podmornic in letal. To se že izvršuje. »Il Popolo d'Italia« trdi, da je Anglija poslala turški vladi noto, v kateri zahteva dovoljenje za prehod zavezniškega brodovlja skozi Dardanele in Bospor v Črno morje, kjer naj bi se uvedla kontrola pomorskega prometa, da bi se preprečil prevoz sovjetskega petroleja za Nemčijo. Znano je, pravi list, da oskrbujejo ta prevoz italijanske ladje.

V LONDONU DEMANTIRAJO

LONDON, 1. aprila. Havas. Uradno zanikajo vesti o zavezniških zahtevah, naj bi Turčija dovolila njihovim vojnim ladjam prevoz skozi dardanelsko ožino.

Zavezniki bodo postali odločnejši

Izjava angleškega vojnomoarskega ministra Churchilla in njen odmev v zavezniških, nasprotnih in nevtralnih državah — Glavna akcija je posvečena sedaj nevtralnimi državam

LONDON, 1. aprila. Reuter. Ob koncu sedmega meseca vojne je imel minister vojne mornarice Churchill govor po radiu, v katerem je dejal med drugim, da nekatere nevtralne države pridno zalagajo Nemčijo z materialom, zato morajo biti zavezniki sprijaznjeni s tem, da sedanja vojna ne bo ne kratka in ne lahka. Na morju gre nemška akcija pred vsem proti nevtralnimi ladjam, katerih je bilo največ potopljenih. Kdor pomisli na usodo Avstrije, Češke in Poljske, se ne more več vpraševati, zakaj so šli zavezniki v vojno. Če bi bili oni izpostavljeni enaki usodi, ne bi nihče več tega izpraševal. Pred sedmimi meseci zavezniki niso vedeli, da ne bosta šli proti njim tudi Italija in Japonska, mislili pa so, da se jim bo pridružila Sovjetska zveza. Zgodilo se je narobe. Italija in Japonska sta ostali ob strani, Sovjetska zveza je pa sklenila pakt z Nemčijo. V napadu na Finsko, so se pokazale vse sovjetske slabosti, vendar ni nobene potrebe, da bi bila Sovjetska zveza potegnjena v vojno, razen ako nima morda posebnih imperialističnih namenov. Zavezniki se bojujejo samo proti nemškemu nacionalnemu socializmu in samo njega hočejo zrušiti. Milijoni vojakov čakajo sedaj na obeh straneh fronte na zaključno in veliki spopad se lahko prične vsak trenutek.

LONDON, 1. aprila. Reuter. V sobotnem govoru je angleški mornariški minister Winston Churchill izjavil, da zavezniki ne bodo več dolgo tolerirali enostranske nevtralnosti manjših evropskih držav, ker nočejo dopustiti, da bi tako postopanje nevtralcov vojno podaljšalo. Odločili so se boriti proti Nemčiji prav z vsemi sredstvi, ki so dosegljiva. Vsi dosedanja nemški prekrški mednarodnega prava dajejo zaveznikom pravico enakih sredstev. To sicer ne pomeni, da se zavezniki ne bodo v bodoče ravnali po doletih mednarodnega prava, gotovo pa je, da ne bodo dopuščali enostranske tolerance nevtralcov v odnosu do Nemčije.

ODLOČNOST V LONDONU

LONDON, 1. aprila. Reuter. Ves angleški tisk se glasno odziva Churchillovemu govoru, ki je imel v soboto. Velika Britanija bo postala ponosna na odločnost zaveznikov. Družina s težkimi nevtalci v zvezi z blokado, toda vsa ta nevtalci država ima dovolj sredstev, da ne izgubi noben svoj interes pred vna-

njimi prekrški. Cilj nove nemške ofenzive je, paralizirati vsak odpor nevtralcov, zato morajo ti braniti svoje interese tudi proti Nemčiji. Angleški narod je zadovoljen, da se je v govoru naglasila odločnejša vojna politika. Izvede naj se rekonstrukcija kabineta, vojna mornarica naj poveča svojo aktivnost.

ZADOLVOLJSTVO V PARIZU

PARIZ, 1. aprila. Reuter. Francoski uradni krogi so z zadovoljstvom sprejeli govor Churchilla. Smatrajo ga za pravi dokaz enotnega stališča, ki sta ga obe državi zavzele do položaja nevtralnih držav v sedanji vojni. Posebno naglašajo oni dve točki, kjer Churchill poudarja, da je sovražnik miru Nemčija in da se za-

vezniki ne nameravajo boriti s sovjetsko Rusijo, če bi v to ne bili prisiljeni.

ODMEV V AMERIKI

WASHINGTON, 1. aprila. Reuter. Z govorom angleškega ministra za vojno mornarico Churchilla je bilo rečeno tisto, kar se je tu že davno govorilo in napovedovalo, namreč, da se bo morala vojna v kratkem poostriiti, ker z blokado niti Anglija ne zmaguje niti Nemčija ne izgublja. Z besedami na naslov Moskve je hotel Churchill opozoriti Sovjetsko zvezo, naj ne sklene nobene trojne zveze z Nemčijo in Italijo. Njegova izjava, da zavezniki nočejo vojne s Sovjetsko zvezo, se tolmači tu kot izraz angleške odločnosti, da hoče voditi vojno do

„Bela knjiga“ intriga proti Rooseveltu?

PARIZ, 1. aprila Havas. Nemška Bela knjiga, v kateri so zbrani tudi podatki iz poljskega arhiva, je naletela v Zedinjenih državah na odpor. Nasprotniki Roosevelta celo menijo, da ima knjiha namen, ustvariti nerazpoloženje proti Rooseveltu in se maščevati nad njim za primer, da bi hotel znova kandidirati.

PARIZ, 1. aprila Havas. Ves francoski tisk smatra nemško Belo knjigo kot intrigo proti Rooseveltu, kateremu podtika, da je kriv za sedanje stanje Nemčije v vojnem položaju. Nemčiji so bili v knjihi objavljeni dokumenti znani že v lanskem septembru, toda nalašč so jih objavili šele zdaj, po odhodu Summerja Wellesa in izjavi Roosevelta, da noče prevzemati iniciative za mirovno akcijo. Bela knjiga je samo nemški manever, da se onemo-

goči tretja kandidatura Roosevelta.

BERLIN, 1. apr. DNB. Liste pišejo v zvezi z nemško Belo knjigo, da je največje zanimanje v tujini sprožilo poročilo, ki ga je poslal poljski poslanik v Washingtonu, Potocki, poljskemu zunanjemu ministru Becku 20. jan. 1939. »Ta listina potrjuje, da so Angleži, kakor Francozi in USA, s pomočjo mednarodnega židovstva že prej pripravljali vojno. Tisk zahodne demokracije je stalno napadal Nemčijo, da dela proti miru, da bi se ne slutila njih zakulisna dela. Še pred padcem češkoslovaške so ti rovarili proti Nemčiji. Nezačoveljni angleški konservativci, francoski levičarji in nekateri ameriški diplomati so bili v tej zaroti avantgarda proti Nemčiji.«

Sklepi vrhovnega sveta

MOSKVA, 1. apr. Havas. Vrhovni vojni svet je soglasno odobril sklep Komisarija Zdanova za ustanovitev 12. sovjetske federalne republike Karelije. V Karelsko republiko spada ves teritorij Karelijske ožine z mestoma Viipurijem in Keksholmom, potem leva obala jezera Ladoge z mesti Sortavalo in Suomejärvi, na severu pa oblasti Kuolajärvi. V najkrajšem času bo izdelana in dopolnjena nova ustava republike.

MOSKVA, 1. aprila. DNB. Drugi del zasedanja vrhovnega sveta sovjetskih

komisarjev je bil posvečen poročilu ljudskega komisarija za Finsko, Zvereva. — Celokupni preračun sovjetske Rusije za 1. 1939. je znašal 155 milijard rubljev, letošnji je povečan na 192 milijard rubljev. Od tega odpade za vojne namene 57 milijard, tretjina celokupnega preračuna SSSR.

ČEHI POJDEJO NA FRONTO

LONDON, 1. aprila. Reuter. V kratkem bo odšla prva skupina čeških prostovoljcev, ki so se zbrali v Angliji, na zahodno bojišče.

Surič je potoval čez Jugoslavijo

LJUBLJANA, 1. aprila. Sovjetski veleposlanik v Parizu Jakov Mojsijevič Surič je v noči od sobote na nedeljo potoval iz Pariza v Moskvo z orientekspresom čez Ljubljano. Potoval je v posebnem kupeju prvega razreda. Potoval je popolnoma sam. Izjave ni hotel podati nobene in je odklonil sprejem zastopnikov tiska. Na vsem potovanju ni izstopil iz svojega vagona in je v svojem kupeju tudi jedel. Iz Ljubljane je nadaljeval pot čez Jugoslavijo in Romunijo.

Značilno Wellesovo pismo

WASHINGTON, 1. aprila. Reuter. Sedaj se je izvedelo, da je Sumner Welles poslal iz Rima, preden je odpotoval v Ameriko, pismo predsedniku poljske vlade v emigraciji, v katerem ga je informiral o zadnjih razgovorih ter o svojih prijateljskih čustvih napram velikemu poljskemu narodu.

JUTRI GOVORI CHAMBERLAIN

LONDON, 1. apr. Havas. Predsednik angleške vlade Chamberlain bo na seji parlamenta jutri v torek podal važno izjavo o zasedanju zavezniškega vrhovnega vojnega sveta.

NOV KREDIT ZA ITALIJANSKO VOJSKO

RIM, 1. apr. Havas. Senatni finančni odbor je izglasoval zakon, katerim se stavi finančnemu ministru na razpolago povprek 8 milijard lir za povečanje vojne sil Italije.

Maribor, 1. aprila.

Nedavno smo čitali v glasilu madžarskega zunanjega ministrstva »Pester Lloyd« značilen članek, v katerem je bilo obrazloženo madžarsko stališče do raznih načrtov glede južnovzhodne Evrope, predvsem tudi do načrtov glede interesnih sfer in garancij za ohranitev miru na tem področju. Ugledni budimpeštanski dnevnik je naglasil med drugim, da Madžarska ne pripada nobeni interesni in vplivni sferi. »Pojem življenjskega prostora je, v kolikor se more nanašati na Madžarsko, popolnoma gospodarskega značaja. Toda Madžarska pripada n. pr. nemškemu gospodarskemu življenjskemu prostoru v popolnoma enaki meri, kakor pripada Nemčiji madžarskemu gospodarskemu življenjskemu prostoru. Minili so časi, ko je bilo o Madžarski mogoče razpravljati, ne da bi bila za to ona sama vprašana«.

Na Veliko soboto je objavila beograjska »Politika« članek, ki se je ukvarjal z istim problemom glede Jugoslavije in prišel do skoraj enakih zaključkov. Tudi »Politika« je odklonila vsako snovanje kakih interesnih področij na južnovzhodnem ozemlju Evrope in vsake garancije, naglašujoč, da stoji Jugoslavija sicer na stališču popolne nevtralnosti, da pa more in hoče to nevtralnost sama braniti v sklopu interesov ostalih prizadetih držav. Jugoslavija je tudi dovolj močna, da more to storiti, zato je pripravljena upreti se vsakemu nasprotnemu prizadevanju, pa naj bi prišlo od katere koli strani. Nevtralne države na evropskem jugovzhodu si bodo same določale svojo usodo.

Takoj nato je bila podana podobna izjava v Sofiji in v Atenah, pospremljena še z objavo o vojaški in obrambni pripravljenosti Grčije, ki je zgradila na svojih mejah tudi Metaxasovo obrambno črto. Končno je pa podal izjavo še turški zunanji minister Saradžoglu, ki je bila od vseh najbolj jasna in najbolj odločna. Saradžoglu je dejal, da balkanske države, in zlasti Turčija, nikoli ne bodo dovolile, da bi katera izmed velesil skušala s pritiskom ali s silo spraviti pod svojo oblast katero koli izmed njih. Prav tako ne bodo dovolile, da bi si velesile delile Balkan med seboj na svoja interesna področja. Vsak resen poizkus bi imel za posledico skupen vojaški odpor vseh prizadetih držav, zato vojna z eno samo ne bi ostala lokalizirana. Vojna bi našla Balkan kot enoto, in to temeljito organizirano in pripravljeno, da se lahko postavi v bran vsaki sil.

Kot izraz skupne volje smo nazadnje še slišali, da Balkan »ni in ne more biti kako kolonialno področje ali šahovnica tujih sil«. Ta odločnost je nastala, kakor smo slišali na drugi strani, na podlagi medsebojnih konzultacij balkanskih držav v zvezi z raznimi govoricami in kombinacijami, ki so se v zadnjem času širile po svetu glede evropskega jugovzhoda. Osnovana je torej na trdnjeh temeljih in jo moremo zato najiskrenejše pozdraviti, kajti iz nje moremo spoznati, da živimo na področju, ki se zaveda svojih pravic, pa tudi svoje odločne volje in moči. Po dolgih stoletjih, ko je bilo brezpraven oder za odigravanje tujih političnih iger, ki so se vedno končavale na škodo balkanskih narodov, so se ti narodi končno dvignili in zaklical svoj odločni ne!

Balkanske in sploh države južnovzhodne Evrope, tudi kolikor niso medsebojno povezane, kakor n. pr. Madžarska in Bolgarija, ki hodita v tem oziru svoja pota, so vse brez izjeme trdno odločene ostati v sedanjih evropskih vojni nevtralne. Toda ne samo nevtralne glede vojaških akcij, v katere se nočejo vmešavati, ampak tudi glede svobode političnih in gospodarskih zvez. Stoječ na tem absolutno nevtralnem stališču tudi ne morejo dovoliti, da bi jim kdor koli diktiral svojo, bodisi politično ali gospodarsko voljo, še manj pa, da bi jih vključeval v kake tuje interesne sfere. V kolikor bi bilo iz posameznih časovnih dogodkov mogoče sklepati na drugačnost položaja, je treba pri tem vedno vpoštevati, da gre le za taktične poteze. Osnovni temelji ostajajo dalje nedotaknjeni.

Balkanske države, tudi ako štejemo samo članice Balkanske zveze, imajo skupno skoraj 70 milijonov prebivalcev in zavzemajo ogromno ozemlje, segajoče od Alp do Kavkaza in od Karpatov do

Teleki se je vrnil v Budimpešto

LJUBLJANA, 1. aprila. Na povratku iz Italije so ljubljanski novinarji prosili pred sednika madžarske vlade grofa Telekija za izjavo. Grof Teleki je bil zelo redkobezeden ter je dejal, da se ni zgodilo nič pomembnega. Kakor z Italijo, je Madžarska tudi z Jugoslavijo v dobrih odnosih, ker sloni naše prijateljstvo na realnih dejstvih. Ti odnosi se bodo še izboljšali, ker imamo skupen interes, da ohranimo mir na mejah ter da ostanemo še nadalje izven evropskega konflikta. Končno je grof Teleki dejal, da bo mogoče v kratkem obiskal Jugoslavijo.

ČAKOVEC, 1. aprila. Madžarski ministrski predsednik grof Teleki je potoval včeraj popoldne skozi Čakovec in čez Kotoribo na Madžarsko.

BUDIMPEŠTA, 1. aprila. Stefani. Pred

sednik madžarske vlade grof Teleki se je vrnil. Na postaji so ga sprejeli zunanji minister Csaky, italijanski poslanik in drugi odličniki.

BUDIMPEŠTA, 1. aprila. Havaš. Regent Horthy je v teku današnjega dne sprejel Telekija, ki mu je sporočil rezultate svojega bivanja v Rimu. Popoldne bo seja vlade, na kateri bo Teleki tudi poročal o rimskih posvetih. V dobro poučenih krogih menijo, da je bivanje v Rimu samo okrepilo položaj Telekija, posebno v zunanji politiki njegove vlade. Sodijo, da so bili rimski sestanki posvečeni problemom madžarske politične neodvisnosti. Država se bo poslej živahneje navezala na sosedo v svrhu okrepitve prijateljskih odnosov, posebno z Jugoslavijo.

Letalske bitke na zahodu

BERLIN, 1. aprila. DNB Dne 30. marca je prišlo na francoski fronti do več razburljivih scen. Nemški lovci, ki so bili na izvidniškem poletu, so se srečali na nekem mestu s francoskimi lovskimi letali. Na nemški strani je sodelovalo 25 Messerschmitov, na francoski pa 36 letal tipa »Morane«. Nemška letala so napadla z velikim uspehom in sestrelila sedem francoskih lovcev. V letalski bitki južno od Saarbrückena je posego v boje 20 fran-

coskih letal in devet nemških Messerschmitov. Eno francosko letalo je bilo sestreljeno, eno poškodovano. V drugem spopadu je bilo osem francoskih in prav toliko nemških lovcev. Neko francosko letalo je bilo zadeto in je padlo na tla, drugo se je vnelo v zraku. Pilot je skočil s padalom. Tretje francosko letalo je med manevriranjem moralo pristati, pilot se je najbrž ubil.

Obletnica zavzetja Madrida

MADRID, 1. aprila. DNB. Ob praznovanju obletnice osvoboditve Madrida je bila v stolni cerkvi služba božja, ki so ji prisostvovali vsi člani vlade z generalom Francom na čelu. Ob prihodu v cerkev je bil Franco od množice navdušeno pozdravljen. Iz raznih krajev Španije so prišli v Madrid vojaški oddelki, ki bodo sodelovali pri veliki paradi pred generalom Francom. Navzočih bo v paradi tudi 800

učencev prve španske pilotske šole. BERLIN, 1. aprila. DNB. Ob obletnici zmage v španski državljanski vojni je poslal Hitler generalu Francu brzojavko, v kateri mu čestita k uspehu. Nemški narod, ki je bil ves čas bojev ob strani nacionalistične Španije, sodeluje tudi zdaj pri njeni obnovi. Tudi Ribbentrop je poslal podobno brzojavko španskemu zunanjemu ministru.

Američani za zaveznike

NEW YORK, 1. aprila. Reuter. Po sedmih mesecih vojne je ameriški institut za raziskovanje javnega mnenja spet vprašal ameriško publiko, koga si želi, da zmaga v vojni. Zmago Angležev in Francozov želi 84% Američanov, 15% jim je vseeno kdo zmaga, zmago Nemcev pa želi 1%.

Amerika gradi ogromna vodna letala

WASHINGTON, 1. aprila. Havaš. USA gradijo orjaška vodna letala, ki bodo tehtala 84 ton. Premierila bodo lahko brez pristanka razdaljo iz Kalifornije do Japonske in nazaj. To bodo najmočnejša letala sveta s pogonsko silo 9000 ks in hitrostjo 485 km na uro. Nosila bodo lahko 30 ton materiala.

ANGLEZI DEMANTIRAJO

LONDON, 1. apr. Reuter. Letalsko ministrstvo javlja, da so vesti, ki jih daje nemški radio o nekaj angleških letalskih častnikih, ki da so ujeti v Nemčiji dali lažna poročila o vojnih operacijah zaveznikov, popolnoma izmišljene. Ugotovljeno je, da služijo dotični častniki še vedno v drugih vojnih enotah in da niso nikoli sodelovali pri letalskih poletih.

NAKUP LADIJ V AMERIKI

NEW YORK, 1. aprila. Reuter. Anglija in Francija sta kupili v zadnjih mesecih za 190.000 ton ameriških trgovskih ladij. Nevtralne države pa so kupile za 245.000 ton ladij v Ameriki.

ODKRITJE SPOMENIKA V ITALIJI

RIM, 1. apr. Stefani. V Bodrigreru so na svečan način odkrili spomenik prvi italijanski kraljici Margeriti. Navzočen je bil tudi Piemontski vojvoda, prestolonaslednik Umberto.

Sirije. Mimo tega razpolagajo z velikimi naravnimi bogastvi, znatno industrijo in kopnenimi ter pomorskimi prometnimi zvezami, ki omogočajo naglo in varno premikanje. Čas evropske negotovosti in sedanje vojne so temeljito izkoristile za najpopolnejšo organizacijo in oborožitev svojih vojsk, kakor tudi za zgraditev utrđenih črt na več ali manj vseh mejah, na katerih bi lahko bile ogrožene. V

Amerika ne prizna nankinške vlade

WASHINGTON, 1. aprila. Havaš. Zunanji minister Cordell Hull je izjavil, da vlada Zedinjenih držav Severne Amerike ne bo priznala nove kitajske vlade v Nankingu, ki se je ustanovila pod protektoratom Japoncev, ampak bo ohranila še dalje stike samo s staro kitajsko vlado maršala Čangkajška v Čungkingu.

TOKIO, 1. aprila. Reuter. Japonska vlada je poslala generala Abeja, bivšega ministrskega predsednika, kot svojega predstavnika k vladi Vangčingveja na Kitajskem.

ITALIJA IN NANKINSKA VLADA

NANKING, 1. apr. Stefani. Predsednik nove kitajske vlade pod odkriljem Japoncev, Vang-Cing-Vej, je sprejel sodelavce agencije Stefani in jim izrazil »zadovoljstvo vije nad zaseženim ozemljem. Grofu Ciano je hvaležen za vse simpatije, ki jih je nudila Italija novi vladi. Grof Ciano je izvrsten poznavalec kitajskih razmer.«

POTRES V KALABRIJI

RIM, 1. aprila. Havaš. V soboto so občutili v okrožju Casteluccio v Kalabriji močnejši potres, ki je trajal več sekund. Prebivalstvo je v strahu pobegnilo na prosto. Zrtev ni bilo.

NOVOZELANDSKA VLADA

OACKLAND, 1. aprila. Reuter. Novozelandsko vlado sestavlja Frazer.

NOVA VLADA V IRAKU

BAGDAD, 1. aprila. Reuter. Vlada generala Nurijs Esoida je odstopila. Novo vlado je sestavil Rašid Ali.

Mariborska napoved. Prevladovalo bo spremenljivo oblačno in malo vetrovno vreme. Včeraj je bilo najvišja toplota 7,4, danes najnižja 1,5, opoldne 7,0.

tem času se je izvršila tudi motorizacija velikih bojnih enot in stalno se več njihova moč v zraku. Države Balkanske zveze razpolagajo že sedaj z letalstvom, ki se lahko mirno kosa z letalstvom majskega veselja.

Vse to daje tem državam najboljše garancije za uveljavljanje njihove svobodne volje.

-r.

Domači zapiski

Dr. Šutej o dvanajstlinah

Finančni minister dr. Juraj Šutej je v zvezi s preračunskimi dvanajstlinami podal obširen ekspozé, v katerem je naglasil, kako je bilo treba razne postavke, posebno ono za vojsko z zvezi z evropskim položajem okrepiti. Notranjepolitični razlogi in uvedba finančne samostojnosti banovine Hrvatske so prav tako narekovali preračunsko dobo v sistemu dvanajstlin. Državni preračun je reducirán za iznose, ki so preneseni na Hrvatsko. Za štiri mesece znašajo postavke dvanajstlin 5.125.531.108 din, povečanje v primeru s preračunom 1939-40 za odgovarjajoče mesece znaša 809.864.441 din. Porast izdatkov za vojno ministristvo znaša 936.030.042 din. Če bo prihodnost terjala še večje izdatke, bo treba zanje dobiti odgovarjajoča kritja. — Posebna odredba daje vojnemu ministristvu pravico, da seže v izdatkih v primeru potrebe tudi preko določenih kreditov. Ko bo določena točna vsota prenosna na banovino Hrvatsko, bodo gornje državne postavke nekaj zmanjšane. Kakor druge nevtralne države si tudi naša prizadeva, da v svoji gospodarski politiki odstrani vse škodljive posledice vojne. Ob začetku vojne smo izvozili v septembru 107.277 ton, v decembru že 395.793 ton. Vrednost tega blaga je bila 728,4 milijona din v primeru s 526,4 milijona din v istem mesecu 1938. Ista tendenca je pri našem uvozu. Tudi gibanje vrednostnih papirjev na borzi kaže, da se prilagajuje vojnim potrebam. Vrednost dinarja, njegova kupna moč v državi izkazuje občutno slabljenje. Občinski indeksi cen na malo je od 82,1 v septembru poskočil do januarja letos na 98,4. Draginja zadaja tedaj splošne skrbi.

Cvetković o problemu Bosne

Predsednik vlade Cvetković je na konferenci banovinskega odbora JRZ za dripsko banovino v Beogradu med drugim naglasil, da je treba popolnega sodelovanja Srbov in muslimanov v vseh vprašanih Bosne in Hercegovine. Treba se je vrniti na osnovno politiko dr. Spahje, da ni rešavanja državne politike na tem področju brez sodelovanja Srbov in muslimanov. Problem Bosne in Hercegovine se ne more rešiti proti interesom Srbov in muslimanov. Vodja bosanskih muslimanov minister dr. Džafer Kulenović se je na kraju zavzel za iskreno sodelovanje vseh elementov v Bosni. Samo vse stranke, če se zedinijo, bodo rešile zadevo v korist vseh. (»Novosti«).

Konferenca mariborskih socialistov

Včeraj dopoldne je bila v veliki dvorani hotela »Orel« konferenca socialistične stranke iz Maribora in okolice, ki jo je vodil uradnik »Delavske politike« g. Viktor Eržen. Po njegovem uvodnem govoru je spregovoril predsednik socialistične stranke Jugoslavije dr. Žiga Topalović iz Beograda. Ta je v enournem govoru orisal notranjepolitični položaj v državi ter poudarjal, da so socialisti podpirali ono politiko, ki je stremela za likvidacijo notranjega razkola med Srbi, Hrvati in Slovenci. Hočejo vzpostaviti svojo samostojno stranko in so pripravljeni sodelovati z onimi političnimi skupinami, ki so za popolno likvidacijo diktature. Glavni cilj socialistične stranke bo skrb za popolno izvedbo socialne zaštite delavcev in nameščencev. Dr. Topalović je tudi izjavil, da zahtevajo socialisti svobodno narodno državo, ki bo zmožna ohraniti popolno nevtralnost. Sledili so govori g. Petejana, urednika Jelena in dr. Reismana. V ožji odbor socialistične stranke so bili izvoljeni gg. Eržen, Jelen in Petejan.

Preročanstvo Sv. Pribičevića

»Svetozar Pribičević je dobro vedel, kakšen kaos bo nastal po padcu diktatorskih režimov. V svoji knjigi je napovedal, da bo po zlomu diktature nastala v Srbiji medsebojna mržnja, ovaduštvo, nezaupanje in tekmovanje za oblast, narod bo pa ostal na eni strani neodločen, na drugi pa dostopen za razne vplive. Politično življenje, ki v Srbiji nikakor ne more priti v normalen tok, daje prav pokojnemu politiku,« piše Hrvatski Dnevnik«.

Novice

Vojni minister našim častnikom

BEOGRAD, 31. marca. Oficirska zadruga je zaključila svojo tridnevno skupščino s potovanjem na Avalo in Oplenac, kjer se je danes poklonila na grobu pokojnega vladarja. V kripti je imel ob grobu vojni minister general Nedić, ki je častnike spremljal na tej poti, zanosni govor, v katerem je izjavil:

Preko vas tovariško pozdravljam vse naše oficirje. Moja želja pa je, da bi vsem tovarišem po vas sporočil, da je vojni minister z njimi, da se mnogo zanaša nanje

in da jim svetuje, naj strnejo svoje vrste še posebno zaradi tega, ker je sedaj nastopil tak čas. Priporočal bi jim, naj tako strnjeno odvrtačo vse lažne in neosnovane govorice, naj gredo po pravi poti za kralja in domovino.

Ko sem vas privedel na to sveto mesto, sem vas še enkrat hotel opozoriti na veliko sporočilo kralja Zedinitelja in sem hotel še enkrat poudariti, da bomo čuvali Jugoslavijo. Čuvali jo bomo z našimi mladiči. To naj bo zakletv v vaših srcih, in vaša naloga naj bo, da jo položite v srca vseh naših vojakov. Močna vojska pomeni močno državo. VI MORATE VEDETI IN SI ZAPOMNITI, DA JE NAŠA VOJSKA SILNA, DA JE OBOROŽENA DO ZOB IN PREKO NJIH, TER DA BO VSAKDO, KI BI SE DRZNIL NAPASTI NAŠO DRŽAVO, STRAŠNO PREMAGAN. Recite vsem našim tovarišem, da njihov vojni minister vedno misli nanje in da bo vedno z njimi.

Konferenca jugoslovanskih planincev

Včeraj dopoldne je bil v Ljubljani v prostorih zbornice za TOI vsedržavni kongres planinskih društev. Zborovanje je vodil predsednik dr. Fran Tomiňšek, ki je pozdravil navzoče delegate in odličnike, prav posebej pa še zastopnike bolgarskih planinskih društev Nikola Hadžijeva, Todora Todorova in Vasilija Radeva. Predsednik je nato nakazal borbo planinskega društva proti tujerodnemu značaju planinskih koč v prvih letih po prevratu. Planinska društva so počas zavzela vse postojanke in so še danes močan faktor našega obrambnega dela.

Poročilo o delu zveze je podal tajnik in predsednik dr. Josip Pretnar. Planinsko društvo ima okoli 30.000 članov. Čim tesneje navezati pa bi bilo treba na planine našo mladino. Sledila sta referat o zaščiti prirode in narodnih parkih in referat o zimski alpinistiki.

Nato je spregovoril zastopnik bolgarskih planinskih društev Todor Todorov, ki je toplo pozdravil delo in uspehe jugoslovanskega planinskega društva ter izročil v imenu Bolgarske planinske zveze dr. Tomiňšku častni znak bolgarske zveze. Gbenem je sporočil, da je Jugoslovanska planinska zveza postala častna članica bolgarske planinske zveze.

V resoluciji, ki je bila sprejeta na zborovanju, planinci apelirajo na odgovorne činitelje, da bi čimbolj moralno pa tudi gmotno podpirali organizacijo, ki je močan vzgojni faktor, prav posebno pa še med našo mladino. Prosvetno ministrstvo in ministrstvo za vzgojo bi naj omogočilo včlanjenje mladine v omladinskih odsekih planinskih društev. V interesu tujeskega prometa se naj pri denarnih zavodih omogočijo posojila za gradnjo planinskih domov. Prometno ministrstvo in

direkcija drž. železnic bi naj razširili ugodnost vozovnic tudi za praznike, nadalje bi naj uživale ugodnosti pri potovanjih že skupine treh članov. Notranje ministrstvo bi naj s posebno naredbo, ki bi veljala ter bila enotna za vso državo, uredilo zaščitne predpise o markacijah.

Za bodočo poslovno dobo so bili izvoljeni že na predvčerajšnjem internem posvetu delegatov v odbor: za predsednika dr. Fran Tomiňšek, za podpredsed-

niko dr. Fran Šuklje, inž. Stanoje Nečeljković in dr. Vlasta Belajčić, za tajnika dr. Josip Pretnar, za namestnika dr. Arnoš Brilej in Gaj Gračanin, za blagajnika Franc Vilhar, za odbornike Dušan Jakšić, Petar Došek, Mirko Tropan, Djordje Krstić, dr. Milan Sekulić, Jože Cesar in Adalbert Pučnik, v nadzorni odbor dr. M. Hrašovec, dr. Subašić in Mirko Petković.

Delo gornjeradganske občine

Po prizadevanju občine je bila v letu 1938 otvorena meščanska šola, v letu 1939 dograjeno in otvoreno novo postajno poslopje, nadalje zgrajen obrambni zid ob Muri. Leseno stražarnico ob mostu je ispodrinila moderna zidana stražarnica, zgrajena ob stroških iz kaldrminskega fonda, občina sama pa je zgradila veliko tržnico za carinarnico ter odstranila neokusne lesene barake. Z novim proračunskim letom se bo pričelo tlakovanje banovinske ceste skozi trg od mosta do železniške postaje. Mnogo del za olepšanje trga samega je bilo izvršenih pod vodstvom Tujsko prometnega in olepševalnega društva z znatnimi prispevki občine; s preureditvijo cerkvene sejmšča in odstranitvijo dveh starih stavb je trg znatno pridobil. Za postavitev spomenika radganskim žrtvam in Maistrovim borcem je občina doslej prispevala 21.000 din. Občina Gornja Radgona je začela akcijo ter bo skupno z kmetijsko podružnico zgradila še to leto moderno sušilnico za sušenje sadja. Izvršena pa bodo tudi razna cestna dela in kanalizacija. Celotni proračun za bodoče poslovno leto 1940-41 znaša 311.855 din izdatkov.

Za kritje izdatkov so predvideni do-

hodki in to: 44% občinska doklada od davčne osnove 333.038 din, torej v znesku 146.500 din, nadalje občinska trošarina, ki znaša za vino 1 din, za peneče vino 10 din, medtem ko so ostale trošarine ostale neizpremenjene in znašajo 150.800 din. Skupni dohodki, predvideni iz izkupička prodaje opeke iz boreške in črešnjevske opekarne, nadalje električnega odseka, stanovanjskih poslopij, zemljišč, kopališča, tehtnice, tržnice in gramoznice so predvideni na 2.774.590 din, izdatki kakor plače nastavljenecv, mezde delavstva, davščine in drugo pa znašajo 2.761.814 din.

V pogledu elektrifikacije izkazuje občina zadnja leta precejšnje uspehe. Celotno omrežje je priključeno na fališki tok, elektrificirana je boreška opekarna, s čimer je omogočena elektrifikacija vsega Murskega polja in okoliških vasi. Za letošnje leto je že odobren načrt za elektrifikacijo vasi Črešnjevec in Mele, nadaljevala pa se bodo tudi pogajanja z električno zadrugo v Apačah, ki so bila začasno prekinjena radi višje sile. Poraba električnega toka je znašala v letu 1939 KW 167.744 ter se je v zadnjih letih zvišala za 35%.

Najhujši škodljivci sadnega drevja. Eden izmed najhujših škodljivcev sadnega drevja je san-Josejev kapar, ki ga uničuje od vrha do korenin. Tem nevarnejši je zato, ker ga vidimo le pod drobnogledom, in če je v večjih množinah na kupih tudi s prostim očesom v obliki rdečih lisic. Ker so tudi v ptujski okolici ugotovili razširjenost tega škodljivca, so z merodajne strani odredili, da morajo sadjarji vsa sadna drevesa predno odžene od vrha do tal temeljito poskropiti z

zatiralnimi karbolineji. Čeprav si vsak sadjar sam najbolj želi, da bi imel zdrav in lep sadonosnik, izgleda, da bo mnogim kljub predvidenim kaznim izključeno škropljenje, ker nimajo na razpolago denarja za potrebna sredstva.

O. Rdeči petelin se je dvakrat zaporedoma v presledku 3 dni pojavil v Forminu. Alojziju Kovačcu je zgorelo vse gospodarsko poslopje z inventarjem ter senom. Mariji Zavec pa je zgorela hiša. Požar je nastal sredi noči in nepričakovano. Zgorelo je tudi vse, kar se je nahajalo v hiši. 25-letni Franc Roškar si je hotel rešiti vsaj svojo novo, težko zaslužen obleko. Ko se je nahajal v hiši, so se vsuli goreči tramovi. Z veliko težavo so ga vsega opečenega in nezvestnega rešili ter takoj odpeljali v ptujsko bolnišnico.

Gasilci, ki so prihajeli od vseh strani na pomoč, niso mogli mnogo pomagati. Zmanjkalo je vode v vseh bližnjih studenih. To je zopet eden izmed mnogih dokazov, da je neobhodno potrebno, čimprej zgraditi globoke cisterne, v katerih se bo nabralo dovolj vode za slučaj požara.

O. Davica v slovenjgraškem okolišu. V zadnjih dneh se je pojavila v bližnji okolici davica, ki je pobrala 3-letno železničarjevo hčerko Ano Vovk iz Beve pri Velenju.

O. Nesreča žagarja na cirkularki. V sredo je delal na žagi v Zg. Dolici pri Mislju 21-letni žagar Stanislav Kranjc. Po nesrečnem naključju mu je stroj odrezal prste na roki.

O. Razpis. Protituberkulozna liga v M. Soboti razpisuje službo zaščitne sestre. Mesčna plača 1000 din. Prosilka mora imeti predpisano kvalifikacijo za zaščitne sestre. Prošnje je vložiti do 15. aprila.

O. Maksimiranje prodajnih cen za sladkor. Zbornica za TOI v Ljubljani je bila obveščena, da je bila okroglica Prodajne centrale za sladkor v Beogradu glede maksimiranja prodajnih cen za sladkor, katero so objavili organi finančne kontrole, preklicana in s tem razveljavljena. Prodajna centrala za sladkor je o tem preklicu obvestila organe finančne kontrole z vabilom, da o tem obvestijo vse trgovce.

O. Zlomila si je nogo ga. Dragica Mihelčič, soproga zdravnika dr. Ljilja Mihelčiča iz Metlike. Nesreča se ji je pripetila v stanovanju okrajnega načelnika v Bileči g. Joljica. Omenjena gospa je radi razburjenja padla v nezavest in si pri padcu zlomila tudi nogo.

n. Francozi se zanimajo za naše mesne konserve. V Beogradu se mudi delegacija francoskega odbora za prehrano, da na bazi svoječasne pogodbe med našo državo in Francijo glede kontingentov naše živine izvozi čim več mesnih konserv.

n. Proračun banovine Hrvatske znaša 1450 milijonov din.

n. Aretiran trgovinski ataše. Beograjska policija je prišla bivšega trgovskega atašea v Kairu Gavra Teodorovića, ki je na debelo tihotopil z valutami.

n. Jean Noel, ki je bil zaposlen pri kabelski postaji v Igalu pri Hercegovnem, je pomotoma vstopil v napačen vlak ter se odpeljal namesto v Italijo v Nemčijo. V Celovcu so ga prijeli kot francoskega državljan in ga odražali v ujetništvo. Jean Noel je nedavno pobegnil z neko žensko. Znan je kot velik pustolovec in Don Juan.

Obupano dekle je seglo po arzeniku

V Orehovcih pri Gor. Radgoni je segla po »rumenem kamnu« ali arzeniku 23 letna Martina Novakova, delavka v radenskem zdravilišču. Martina Novakova se je v Radencih spoznala z nekim fantom ter z njim tudi zanosila. Vendar pa so dekletovi starši dekletovi ljubezni

nasprotovali. V skrajnem obupu je Novakova zaužila arzenik. Dekle tudi takrat ni hotelo povedati, da se je zastrupila, ko je že bruhalo. Ko je prišel zdravnik, pa je bilo že prepozno. Dekle je moralo zaključiti mlado življenje po hudih mukah in trpljenju.

Celje

c. „Biologija zločinca“ je tema predavanja, ki ga bo imel dr. Miroslav Hribar iz Ljubljane.

c. Naprava desnega hodnika ob Mariborski cesti. Mestna občina celjska razpisuje oddajo gradbenih del in dobav za napravo betonskega, odnosno alternativno kalnan-asfaltmakadamskega hodnika širine 3 m z granitnimi robniki 18/24 cm ob Mariborski cesti od Koprivnice do Kovinarke ulice v dolžini približno 1150 metrov. Ponudbe je vložiti do 22. aprila.

c. Sah. V petek zvečer je igral CSK mesečni brzoturnir za prvenstvo marca. Od 10 možnih točk so dosegli Jos. Grašar 9, inž. Sajovic in Fajš Mirko 8, četrto mesto si je priboril zastopnik mladinskega odseka g. Černelč s 7 točkami.

c. Umrla je v bolnišnici hči male posestnice Knez Mihaela iz Podvina pri Laškem.

c. Lastniki psov se opozarjajo, da morajo od 1. do 15. aprila v pisarni mestne klavnice prijaviti vsakega nad 3 mesece starega psa. Obenem morajo za celo proračunsko leto vnaprej plačati pasji davek, in sicer za proste pse 100 din, za pse čuvaj 10 din.

c. Zaščitno cepljenje prašičev v območju mestne občine celjske proti svinjski rdečici se prične koncem aprila. Interesenti naj se zadevno javijo v pisarni mestno klavnice do 21. aprila.

c. Sprememba posesti. Polandtovo hišo v Gosposki ulici je kupilo Združenje trgovcev za okraje Celje, Gornji grad in Šmarje pri Jelšah v Celju.

Ljubljana

a. Kontumac psov in mačk. Iz ljubljanske občine se je na Ježico priklatil pes, ki je ogrizel več psov in napadel tudi ljudi ter kazal znake stekline. Da se steklina ne razširi, je v smislu odredbe kr. banske uprave od 26. marca 1940 odrejeno v področju mestnega poglavarstva ljubljanskega, da morajo biti psi čuvaji vedno zaprti ali priklenjeni v dvoriščih, vsi drugi psi pa morajo biti opremljeni z nagobčniki ali jih je pa treba voditi na vrvi. Pre-povedano je pse voditi v javne lokale, prav tako pa morajo biti vse mačke varno zaprte.

NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI
Drama:

Torek, 2. aprila: Županova Micka. Premierski abonma.

Opera:
Torek, 2. aprila: Zaprtlo.

Ptuja

p. V Stojnicah pri Sv. Marku niže Ptuj se je obesil v hlevu posestnik Franc Mežnarič. Bil je miren in skrben gospodar.

p. Požar. Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je pogorel dom krojača Seta Tarja.

Zborovanje ptujskih trgovcev

V soboto je bila v Brenčičevi gostilni letna skupščina ptujskih trgovcev. Zborovanje je otvoril preds. Ivan Snoj. V poročilu je Snoj govoril o slabi letini, predvsem krompirja, fižola in krme, o pomanjkanju kolonialnega blaga, petroleja v času največjih potreb, o zastoji sadne trgovine v sezoni radi pomanjkanja vagonov, vse to je močno škodovalo ptujski trgovini; dalje o ostrogi uredbe za pobiranje draginje, o potrebi izboljšanja telefonske službe in poštnega prometa, o akciji za gradnjo silosev za shrambo sadja in izdelovanje marmelade.

Tajnik Zveze trg. združenj dr. Pustišek je govoril o davčni reformi o minimalnih plačah trgovskih nameščencev, o krošnjarstvu, o prodaji monopolov in prodajnih regionih, o borbi proti kartelski družbi, o zahtevi po znižanju bruto zaslužka, o obdarovanju obmejnih krajev s 100.000 din in končno tudi o delu Zveze in o pomenu organizacije in poslanstvu trgovcev v narodnem gospodarstvu.

Zastopnik TOI Milko Senčar se je za-

vzemal, da se prodajne cene najosnovnejših življenjskih potrebščin ne zvišajo, temveč se naj znižajo dobički kartelov. Zveza in Zbornica si naj prizadevata, da se pri priiskovanju blaga pritegne tudi čimprej domače tvrdke. — Pri urejevanju dravske banovine je treba predvsem najprej upoštevati gospodarske kroge — kakor južnim krajem naj Prizad posveti vso pozornost tudi našim krajem. V Halozah n. pr. naj kupuje vino, galici se naj znižajo cene, ptujsko bolnišnico je treba čimprej razširiti; v mestno upravo je treba čimprej uvesti tajno glasovanje, ki bo brez strankarskega prepričanja. Nezadovoljstva med širokimi masami ne bomo odpravili se z domoljubnimi besedami ali grožnjami, ampak edino z izboljšanjem gospodarskih prilik. Našemu mestu manjkajo vodovod, kanalizacija, dobre ceste itd.

Združenje šteje 157 članov, 87 pomočnikov, 75 pomočnic 31 vajencev in 15 vaenk. Skupno premoženje znaša okoli 85.000 din. — V odboru je ostala stara uprava.

Maribor

O šolskem in izvenšolskem delu učiteljstva

V borbi med pedagoškim teoretiziranjem in pedagoškimi zahtevami praktičnega življenja je zrasla zadruga Pedagoški tisk v Mariboru. Pedagoško problematiko hoče zajemati iz domačih razmer in konkretnih potreb slovenskega naroda in njegove šole. Z novimi pedagoškimi publikacijami hoče vzbuditi prostorninsko dimenzijo v slovenski šoli in učitelju ter s tem upravičiti svoj obstanek.

Te dni so se zbrali člani zadruge Pedagoški tisk v prostorih mariborske nabavljalne zadruge na občnem zboru, ki ga je vodil predsednik Doberšek K. poudarjajoč važnost sodelovanja slovenskih pedagoških praktikov z hrvatskimi in srbskimi. Poročilo upravnega odbora je podal poslovodja Vollmaier Karl. Zadruga ima 59 zadrušnikov. Dosedaj je izdala Mencejevo programatično knjigo Slovenska šola in učitelj ter Ledinekovi pedagoški razpravi Moj razred I. in II. Temu bodo sledile črtice vaškega pedagoga Jurančiča Srečanje z življenjem, Majhnova razprava o izvenšolskem delu ter Smaskova študija o mladinskem gledališču. V načrtu so tudi zborniki o manj nadarjeni in zapušteni mladini ter o seksualnih pedagoških problemih. Poslovanje zadruge se je v preteklem letu moderniziralo, kar omogoča intenzivnejše delo. Formalni sedež zadruge je v Mariboru, sicer pa se razpošiljajo knjige iz Vuzenice. Korrespondenca pa se naslavlja na šol. upravitelja v Zavrču pri Ptuj. Upravni odbor se je posebej še zahvalil dr. Žgeču in Gobcu iz Celja, prof. Mihajloviču iz Šabca, ljudski šoli v Borovem, Pirnatu iz Št. Jerneja na Dolenjskem, Pavčiču iz Trbovelj, Pibrovcu iz Jesenice, Kosozi iz Murske Sobotice ter Šegufi iz

Ptuja za njihovo požrtvovalno poverjenišvo.

V poročilu nadzornega odbora je Mencej povdarjal izredno agilnost poslovodje, ki je kljub premestitvi vztrajno vršil svojo težaško zadružno delo. Pri volitvah so bili izvoljeni prejšnji odborniki.

Iz poteka celotne skupščine je bilo razvidno, da zamore sleherni učitelj, četudi skrit v daljnem kotu svoje domovine, z vztrajnim delom mnogo doprinese k res-

ničnemu približanju idealu slovenske ljudske šole. Slovensko učiteljstvo se krepko in jekleno pripravlja za bodočnost. Udeležuje se vzgojno z veliko plemenitostjo, dobro voljo ter s krepko zavestjo, da je naša zemlja vredna zvestobe, žrtve in bojeva za prostorninsko izobrazbo slovenskega učiteljstva in naroda. V pogum, v izobrazbo in v pravilno utirjenje pa naj služijo vsem, predvsem tudi staršem šolskih otrok, publikacije Pedagoškega tiska.

Zborovanje mariborskih ribičev

Pri „Orlu“ je bil dobro obiskan občni zbor Ribarskega društva, ki ga je vodil predsednik g. dr. Senekovič. Po uvodnem pozdravu zastopnikov gg. Petriča in Kopača za ljubljanske ribiče, dr. Senkoviča za mestno občino in Gillyja za Slovensko lovsko društvo je dr. Senekovič obširno poročal o društvenem delovanju v preteklem letu. Zanimivo je bilo poročilo tajnika g. Gajška, iz katerega posnemamo, da šteje društvo 5 častnih, 199 rednih in 126 podpornih članov. Vse delovanje je bilo namenjeno najvažnejšim problemom, in sicer boju zoper onečiščenje ribjih vod po industriji in poljšanju krivolovstva. Oblastva so pokazala razumevanje za to borbo. Poleg ribjih tatov dela v ribarskih revirjih veliko škodo vidra. Za uničevanje tega škodljivca so določene nagrade. V preteklem letu je društvo nabavilo 75.000 iker potečne postrvi. Poleg tega je vložilo 7.000 komadov sulčjega zaroda v Dravo. V ribniku ob Bistrici pri Muti so vzgajali tudi več lisoč postrvi enoletnice,

katere so vložili v postrvje potoke. Lani je društvo izdalo 217 ribolovnih dovoljenj za sulce, postrvi in belice ter 33 dnevnih kart za Dravo in postrvje potoke. V izpolnitve zakona o sladkovodnem ribarstvu je izšla lani banova naredba, s katero se urejuje ribolov v Sloveniji. Odrejene so zaščitne dobe za posamezne vrste rib. Posebno važna pa je določba, da se sme vršiti lov na sulca samo s trnkom. Revirna razdelitev za porečje Savinje je že izgotovljena, razdelitev porečja Drave pa se še ni mogla izvršiti, ker je nastalo več pravnih sporov.

Po poročilih blagajnika g. Greinerja in prof. Šilca za nadzorni odbor je bil izvoljen stari odbor z dr. Senekovičem kot predsednik, dr. Dernovškom kot podpredsednikom in Gajškom kot tajnikom. Blagajnik je Greiner. V odbor je izvoljen tudi g. Gilly kot zastopnik lovcev. Poročila so pokazala, da je bilo jubilejno 30. leto društvenega delovanja za razvoj našega ribolovstva zelo uspešno.

Obsojen zaradi avtomobilske nesreče

»Večernik« je objavil 17. januarja, da je nekaj pred 12. prišlo na vogalu Aleksandrove in Kopališke ulice do tragičnega dogodka, ki se je končal s smrtjo mladega dekleta. Usodni opoldan je pripeljal avtoizvošček Czemba z osebnim avtomobilom po Aleksandrovi cesti več potnikov. Cesta je bila takrat zasnežena in zaledenela, Czemba pa je vozil z veliko brzino. Kakor se je pozneje izkazalo, ni imel na kolesih verig za sneg, a tudi zavore so slabo delovale. Ko je Czemba privozil vstric frančiškanske cerkve, je privozil iz Kopališke ulice v smeri proti Grajskemu trgu tovorni avto. Ker je Czemba vozil prenapet, ni mogel več zavreti avtomobila. Zato je v zadnjem hipu zavil na levo, da bi prešel tovorni

avtomobil tik za njim. Na vogalu Kopališke in Aleksandrove ulice pa ga je zaneslo na pločnik, kjer je zadel z vso silo v 28 letno hčerko mariborskega pečarskega mojstra Gizelo Filipičevo iz Mlinske ulice. Nezvestno mladenko so takoj naložili na rešilni voz, da bi jo prepeljali v bolnišnico, a je že med prevozom izdihnila. Izvoščka je policija aretirala.

Czemba se mora zagovarjati tudi zaradi prometne nesreče v Kopališki ulici, ko je 6. decembra lani podrl pred Mariborsko tiskarno kolesarko Anico Polakovo, ker je zavozil znenada preveč na levo stran.

Czemba je bil obsojen na 5 mesecev in 10 dni zapore.

Otvoritev razstave Mušič-Putrih

V nedeljo dopoldne ob 11. uri je bila v beli dvorani Sokolskega doma otvorjena razstava akad. slikarja Zorana Mušiča in akad. kiparja K. Putriha. Razstavo je otvoril predsednik UK in književnik dr. Makso Šnuderl, ki je naglasil po-

memnost umetnostne prireditve obeh mladih talentov ob severni meji. Umetnika Mušič in Putrih sta razstavila okoli 40 del — slik in kipov. Otvoritev je bila zelo obiskana.

Sestanek železničarjev v Mariboru

Te dni je bil sestanek tistih železničarjev, ki so dalje časa prebili v službi kot delavci in so bili nastavljeni po 1. IX. 1923. Tem ljudem se sedaj ne računajo vsa leta službe za napredovanje in pokojnino, kakor so se preje računala, ker je tozadevna določba (čl. 123) bila črtana oz. izpremenjena v zakonu iz 1923, ki je določevala, da se delavcu oziroma dnevničarju ob nastavitvi zaračuna za napredovanje in pokojnino ves čas, ki ga je prebil v službi pri železnici.

Sedaj pa se računajo samo nastavljena leta in se ozira na to, da so si mnogi uslužbenci pridobili pravico na pokojnino še predno so bili nastavljeni. Že 10 let se borijo za to, da bi jim povrnilo odvzete pravice.

Na sestanku je poročal upokojenec g. A. Bahun, ki je med najbolj prizadeti. Iz njegovega poročila izhaja, da je bilo nešteto intervencij, ki so jih izvršili prizadeti sami pri odločujočih oblastih. V zadnjem času so že začeli uvidevati, da trpe vendarle veliko krivico. Zadeva

pa se počasi urejuje, čeprav prizadeti silno trpijo. Lani je bil tretjič predložen amandman za fin. zakon in takratni prometni minister dr. Spaho je deputaciji izjavil, da se on že tri leta bori za to pravico železničarjev. Lani je končno prišla v fin. zakon neka določba glede všteti let, toda bila je neprimerno stilizirana in jo je gen. direkcija odklonila ter odločila, da pride v prihodnji proračun nova določba, po kateri se naj računajo sicer vsa službena leta za pokojnino, toda ne za napredovanje. Prizadeti pa vztrajajo na tem, da se vsa leta štejejo tudi za napredovanje, ker bi sicer bili zelo oškodovani posebno starejši, ki so bili pozno nastavljeni.

Končno je treba pri ureditvi tega vprašanja upoštevati razlike prejemkov upokojencev, katerim so bili prejemki ob upokojitvi znižani za 50 in celo 60 odstotkov. Radi vseh teh vprašanj bodo prizadeti poslali deputacijo v Beograd, da pojasni svoje upravičene zahteve.

USTOLIČENJE PRVEGA ŽUPNIKA V STUDENCIH

Dolgoletna borba Studenčanov, da bi dobili svojo župnijo, je ugodno končala. Ko se je občinski odbor prepričal, da Studenčani ne bodo utrpeli zaradi tega novih finančnih bremen, je pristal na ustanovitev studenške župnije. Včeraj je bil ustoličen prvi studenški župnik p. Janez Reberc. Na predvečer je bila po Studenčih baklada združena s pozdravom prvega župnika nove fars sv. Jožefa. Cerkevne obrede ustoličenja, ki so bili združeni z veliko slovesnostjo, je opravil stolni prošt dr. Vrabec. Ustanovno listino je podpisal škof dr. Tomažič. Svečanostim so prisostvovali tudi zastopniki oblasti iz Maribora.

DELO NASIH ESPERANTISTOV

Mariborski esperantisti so zborovali te dni pri „Orlu“. Iz poročil posameznih funkcionarjev je bilo razvidno, s kakšnimi težkočami se mora boriti društvo, ki hoče tudi v sedanjih razmerah uspešno delovati. Vodstvo tečajeve in predavanj, izdanje mariborske številke revije „La suda stelo“ in vprašanje društvenih prostorov — to so bili problemi, ki jih je bilo treba v preteklem letu reševati. Izvoljen je bil sledeči odbor: Prebil Ludvik, predsednik, Bratož Ivan, blagajnik in tajnik ter odbornika prof. Rudolf Rakuš in Gašparič Jože. Najboljši dokaz društvenega udejstvovanja pa je dejstvo, da je bila vse do letos predsednica društva žena in sicer ga. Viktorina Lichtenwallner, kar je v današnjih družtvih redek primer.

ŠK MARIBOR:Š. S. SK ŽELEZNIČARJA 5:3

V nadaljevanju šahovskega prvenstva sta se včeraj sestala ŠK Maribor in Š. s. SK Železničarja. Dvoboj na osemih deskah je prinesel zmago ŠK Mariboru v razmerju 5:3. Povratno srečanje bo prihodnjo nedeljo.

m. V spomin dr. Matka Laginje je „Jadrano-Nanos“ priredil ob 10-letnici njegove smrti v soboto zvečer v Narodnem domu spominski večer. O zaslužnem narodnem borcu je govoril g. dr. Rapotec. Sodelovali so tudi pevci.

m. Na zdravstveni šoli v Zagrebu sta diplomirala g. Kranjčič Jože in g. Audič Karol iz Maribora.

m. Poročili so se zadnje dni v Mariboru: Zoršak Jakob, trg. pomočnik, in Koziker Marija, posestnica od Sv. Ilja pod Turjakom; Jakopin Jožef, pol. stražnik, in Dominko Frančiška, napeljavka; Gajšt Ludvik, posestnik, in Peršuh Katarina, pos. hči; Duh Ivan, čevljar, in Kolar Terezija, šivilja; Ozvaldič Anton, trg. pomočnik, in Pravič Rudolfa, tov. delavka; Polencič Vladimir, miz. pomočnik, in Kodela Ivanka, navijalka; Verzel Rudolf, strojni tehnik drž. žel., in Mikulič Branka, blagajničarka; Tišler Ernest, miz. pomočnik, in Cvilak Ana, predica; Kristl Alojz, delavec, in Donko Marija, služkinja; Paher Franc, mliner, in Nedelko Helena, tkalka; Lorbek Leopold, ključ. pomočnik, in Peršon Matilda, predica; Majcen Jožef, grobar, in Arzenak Terezija, služkinja; Tomažič Maks, tov. delavec, in Nežmah Katarina, predica; Vršič Jožef, paznik moške kaznilnice, in Roškar Antonija, tov. delavka; Račko Janez, tov. barvar, in Verlak Ana, služkinja; Grgič Edvard, akademik, in Barton Ružena, hči tkalskega mojstra; Šafarič Franc, ključavničar drž. žel., in Čeh Bogomila, hči kotlarja drž. žel. v pok.; Domitar Anton, kroj. pomočnik, in Ekart Katarina, navijalka; Pevec Janez, mehanik, in Felser Friderika, skladiščna delavka; Kaiser Avgustin, pečar, in Rogina Marija; Jeza Janez, tov. delavec, in Babič Marija.

m. V državno last preideta z današnjim dnem dosedanja banovinski cesti Maribor — Sv. Lenart — Sv. Benedikt — Gor. Radgona — Murska Sobota in Maribor — Marenberg — Dravograd — državna meja.

m. Ljudska univerza. Drevi bo predaval prof. dr. Mate Mudrovič iz Zagreba o barvni fotografiji. Predavanje je izredno zanimivo in aktualno, saj je ravno v zadnjem času barvna fotografija dosegla visoko stopnjo tehnične popolnosti, ki je pa pri nas še skoro nepoznana. Okoli 100 krasnih posnetkov v prirodnih barvah bo prikazalo velik tehnični napredek in vsestransko uporabo barvne fotografije.

m. Umrl je znani lastnik realitete pisarne g. Franjo Zagorski v 56. letu starosti.

m. Marelica v cvetju vzbuja na nekem vrhu na Zrinjskega trgu veliko pozornost.

m. V srujeni je pobegnil iz bolnišnice 32-letni mlinarški pomočnik Ivan Letnik od Sv. Bolfenka pri Ptuj. Prerezal je mrežo postelje ter skočil skozi okno. Duševno bolnega moža je prijel stražnik in ga spravil nazaj v bolnišnico.

m. Požar na Kralja Petra trgu. V trgovini g. Godeca je nastal sinoči požar, ki je uničil nekaj radio-aparatur. Ogenj so že domači pogasili, tako da gasilci niso stopili v večjo akcijo. Škoda je precejšnja. Požar je verjetno nastal zaradi kratkega stika.

m. Vlom v barako. V Krekovi ulici so neznani storilci vlomili v barako stavbenika Mavriča in odnesli delavcema Roganu in Kozarju precej obleke, perila in drugih stvari.

m. Bodečo žico je nekdo razpel čez cesto blizu gostilne Kos na Meljskem hribu. Ponoči je tam zaradi tega padlo več pešcev in se laže poškodovalo.

m. Nočna lekarniška služba. Od 30. t. m. do vključno 5. aprila: lekarna pri sv. Antonu, Frankopanova 18, tel. 27-01; lekarna pri Mariji pomagaj, Aleksandrova 1, tel. 27-79.

Kino

* Grajski kino. „Madame Butterfly“ film poln lepega pelja in medilozne glasbe. Maria Cebotari, Paul Kemp, Luci Englisch.

* Esplanade-kino. Danes zadnjič češka opereta „Veseli bohemi“. Torek najnovejši film Deanne Durbin „Njena prva ljubezen“.

* Kino Union. Od danes „Ljubezen Tjane Petrovne“ sijajna, duhovita satira in družabna komedija. Charles Boyer in Claudette Colbert.

Mariborsko gledališče

Ponedeljek, 1. apr.: Zaprlo.
Torek, 2. apr., ob 20.: „Gejša“. Red A.
Sreda, 3. apr.: Zaprlo.
Četrtek, 4. apr., ob 20.: „Trideset sekund ljubezni“. Premiera.
Petek, 5. apr., ob 20.: „Gejša“. Gostovanje mariborskega gledališča.

Radio

Ponedeljek, 1. aprila
Ljubljana: 18. Starost v vzgoji; 18.20 Citraške ločke; 18.40 Mesečni slovesni pregled; 19. Poročila; 20. Prvoaprilska šala; 20.30 RO; 22. Poročila; 22.15 Plošče. — Beograd: 18.20 Diverzimento; 17. D-dur (Mozart); 19.40 Sansoni in slagerji; 22. Koncert; 22.40 Vesti. — Rim: 17.15 Violončelo; 21.15 Koncert tria. — Dunaj: 18. Komorna glasba; 21. Slavni pevci. — Sofija: 19. Vokalni koncert. — Berlin: 21. Koncert; 0.10 Nočni koncert. — Praga: 21.05 Češki skladatelj. — Radio Paris: 21.45 Komorna glasba; 23.45 Simfonični koncert. — Strasbourg: 0.15 Violinski koncert.
RADISKE POSTAJE ODDAJAJO VESTI:
Ljubljana: 7.05; 13.; 14.; 19. in 22.
Zagreb: 12.; 14.; 17.; 18.45 in 22.
Beograd: 6.45; 13.; 13.40; 19.10; 21.40 in 22.40.

PARAGRAF PROTI RADIJSKIM MOTIL-CEM

Kakor poroča „Naš val“, mnogi niti ne vedo, da govori naš kazenski zakon v par. 213 o kaznovanju tistih, ki nalašč ali iz nemarnosti povzročajo motnje in jih nočejo odstraniti.

Zanimivosti

Zdravniki, pozor pred ljubosumnimi ženami

V Oslu se je primerila nekemu zdravniku zgodba, ki tudi drugod ni izključena. K nje mu so zahajale po nasvete najbolj ugledne mlade in stare dame mesta, kar seveda njegovi ljubosumni ženi kmalu ni bilo po godu. Želela je, da bi bila moževa čakalnica raje polna moških nego žensk. In ko so nestrpne pacientke celo med kosilom motile zakonca, se je nesrečna žena v skrbi za svojega moža odločila za končni korak.

Preoblečena in zagrnjena v gost pajčolan je posedela ure in ure v čakalnici moževe or-

dinacije, ki je bila zunaj stanovanja. In to samo zato, da bi iz pogovora pacientk zvedela kakšen razlog za svoj sum. Ko tu ni imela sreče, se je s pomočjo strežnice skrila v ordinacijski sobi za špansko steno in prisluškovala preiskavam moža na »vsiljivih« damah. Ker ni našla nič sumljivega, je segla po zadnjem poizkusu: postavila se je nekega dne pred vhod v hišo in vsako pacientko zavrnila z isto zgodbo: Kako se je njenemu nesrečnemu možu že pred meseci omračil um in da bi bil med ordinacijo skoro umoril neko damo. Poslej da ni uravnotežen in ga lahko

vsak dan zadene nesreča. Dame so seveda vse v strahu odšle, ni jih več bilo...

Zdravnik se je čudil, zakaj so ga pacientke namah vse zapustile. Čakalnica je bila prazna in ker le ni bilo nobene ženske več od nikjer, je stopil k najzvestejši svoji pacientki, neki grofici. Ta mu je izpovedala vso zgodbo o ljubosumni ženi in njenem nastopu pred hišnimi vrati. Stasiti zdravnik, ki ni imel pojma o ljubosumnosti in trpljenju svoje žene, je vložil tožbo za ločitev, vse mesto je pa imelo dovolj gradiva za jezike ljudi.

— Ah, pojdiva raje domov, bova borbo zasledovala po radiu...

Romunska vojska ima že 2.000.000 vajakov pod zastavami.

Obala Čileja je 25krat daljša od največje širine državnega prostora.

22.000 avtomobilov gre dnevno preko mosta Henryja Hudsona v New Yorku.

303 kg tehta Francoz Charles Redmond. Okrog pasu meri debeluh 2,88 m, čez prsa 2,15, 98 cm okrog stegna.

Nemirna kri kanadskega mladeniča

Med angleškimi letalci so ljudje, ki imajo v življenju najrazličnejše poklice. Posebno mnogo je že prestal neki Kanadčan, ki je z osemnajstimi leti ušel iz šole v Brantfordu v državi Ontario ter postal najprej pleskar v Detroitu, nato plesalec na vrvi v nekem cirkusu, rudar in šofer na oranžnih plantažah v Texasu. Kasneje se je pritepel peš 3.500 km daleč nazaj v Montreal, kjer se je vkrcal na

parnik, ki je prevažal živino v Glasgow na Škotskem. Od tam je dospel v London, kjer je tri dni prodajal ženske čevlje. Delo mu pa ni prišlo, odločil se je za finejši: šel je prest svilo na drugi konec Anglije. Pa tudi s tem ni bil zadovoljen. Ko je izbruhnila vojna, se je ves vesel prijavil k letalcem. Izjavil je, da je sedaj končno našel poklic, ki ga veseli.

Parik, ki je prevažal živino v Glasgow na Škotskem. Od tam je dospel v London, kjer je tri dni prodajal ženske čevlje. Delo mu pa ni prišlo, odločil se je za finejši: šel je prest svilo na drugi konec Anglije. Pa tudi s tem ni bil zadovoljen. Ko je izbruhnila vojna, se je ves vesel prijavil k letalcem. Izjavil je, da je sedaj končno našel poklic, ki ga veseli.

„Mrtvi“ pater zasačil cerkvenega tatu

Veliko senzacijo so imeli pred dnevi v cerkvi sv. Paskvala v Portici pri Napoliju. Pred oltarjem sta navidezno zbrana klečala neki moški in ženska. V danem trenutku je stopil moški k oltarju, pograbil pozlačen svečnik, ga skril pod plašč in stopil z žensko k cerkvenim vratom.

Sredi cerkve je stal katafalk s krsto, krog njega so molili ljudje. Ko je prišel tat do tja, se je nenadoma dvignil stekleni pokrov in »umrli« frater je skočil iz krste, pograbil mo-

ža za vrat ter mu odvzel svečnik. Ljudi je zgrabil strah, zbežali so iz cerkve, pater jo je pa mahnil s tatom pred opata v zakristijo.

V cerkvi je bilo že večkrat ukradeni nekaj svečnikov. Da bi tatovom prišli na sled, se je ponudil pretkani pater, da se vleže v krsto in navidez mrtev zasleduje gibanje po cerkvi. Res je imel srečo ter zgrabil uzmoviča, ki mu dolgo niso mogli priti na sled. Seveda je šla vest o prebrisnem redovniku kakor blisk po deželi.

FLORENCE RIDDELL

LJUBEZEN NA EKVATORJU
ROMAN

35

Ko so ji nato prinesli pismo in črnilo ter primaknili mizico k postelji, ji ni bilo do pisanja. Boljše bo, če z grozno novico še počaka. Če bi Filip izvedel, kaj se je zgodilo, bi pustil farmo v nemar ter prišel nemudoma k njej. Sodil bi, da je hudo bolna ter da je njegova sveta dolžnost, da pride takoj k njej. V takih slučajih se je Filip naglo odločal. Ne — ne bo mu še pisala! Morda šele čez nekaj dni, ko mu bo mogla obenem sporočiti, da ji je že dobro ter da je vstala in mu ni treba priti v Mombaso, ker more sama na pot. Da, potem mu bo pojasnila, zakaj je toliko časa odlašala z bolečo novico.

Težko si je oddahnila, ko je vse to premislila. Preslaba je še bila, da bi mogla pisati Filipu o stvareh, ki ga bodo hudo ranile. Šele koncem tedna je sedla k pisanju. Opravičevala se je, ker mu toliko časa ni pisala. To je bila prva laž, ki mu jo je sporočila. Druga izhoda ni bilo... Pa tudi v naslednjih pismih se je poglavitne točke skrbno izogibala. V duhu se je mudila pri Filipu ter ga opazovala, kako odpira njena pisma, jih prebira ter ničesar ne sluti. Čez dva ali tri tedne bo morda že mogla na pot... Ne,

ničesar mu ne bo pisala. Za to žalostno vest je še vedno dovolj časa. Pove mu jo, ko se sama vrne k njemu.

Tako je pisarila pismo za pismom. Vsa enaka, polna drobnih vprašanj o razmerah na farmi, o življenju v Mombasi in podobno. Filip še slutil ni, kaj se je zgodilo. Zdravnik in strežnica sta bila prepričana, da je že zdavnaj pisala možu, kako žalostno je končal njun prvi otrok. Nekoliko pa se je čudil zdravnik, da mu Filip še ni nič pisal. Mar je storil napak, ker ni sam Filipa obvestil o stvari?

»Bado kidogo! Počakaj nekoliko! Jutrišnji dan ti prinese, česar danes nisi dočakal!« To je bilo geslo tropskih dežel. »Bado kidogo!« Ob njem šele moreš razumeti, zakaj tukaj ljudje stvari s toliko lahkoto odlagajo in odlašajo in — pozabljajo.

In tako je dr. Terrisleet samo skomignil z rameni. Naj bi pisal očetu? Zakaj? Saj ga niti ne pozna. Ko se je vrnil iz Anglije z dopusta, Filipa ni bilo več v Mombasi.

Z bolnico je bil zelo zadovoljen. Glen je bila vendar mlada in preudarna žena. Vestno in izredno natančno se je ravnila po njegovih navodilih, želeč si neizmer-

no, da bi čimprej ozdravela. Vsak dan ga je po večkrat vprašala, kdaj bo mogla iz bolnišnice in potem na pot proti domu.

»Prihodnji teden,« ji je končno dejal nekega dne, ko je prvič smela sama na izprehod. Najela si je izvoščka ter se odpeljala na ozko peščno obrežje, prav tja, kjer sta tolikokrat sedela s Filipom in opazovala čudovito lep sončni zahod. Izstopila je ter peš odšla prav do skrajnega roba obale. Kot takrat je sedela na skali ter prisluškovala šumenju valov, zrla čez morje in se naposled ustavila z očmi na koralnem otoku, čez katerega so jele legati sence. Kdaj si je že želela spet obiskati ta hili in v tisočere barve odti kraj, ki je trnil v sebi toliko spominov na srečne dni, ki sta jih tu preživela s Filipom. Toda Gleni ni bilo do spominov, s poslednjo mislijo je iskala primerne izhoda: kako naj pove Filipu prežalostno novico, da ni le izgubila otroka, ampak da verjetno nobenega ne bo več imela. To strašno resnico je skorajda iztrgala zdravniku iz ust. In zdaj naj se vrne k Filipu praznih rok? Za vselej je izgubila upanje, da še kdaj najde sredstvo, s katerim bo privežala nase Filipa. Na farmi bo zavladala smrtna tišina, ki je nikoli ne bo prebil vesel otroški smeh. Pa Filip, ki ni znal prenašati porazov v življenju? Ne, on se nikdar ne bo pomiril. Može vendar tako naglo pozabijo in zavržejo neplodne žene. In zakon brez otroka je vendar tako prazen, mrtev, težak živ-

Amerika za zaveznike. Po poročilih Avale so imeli v Združenih državah zanimivo anketo, katere rezultat preseneča zaradi odločnosti simpatij na strani demokracijskih držav. Za zmago zaveznikov se je izrazilo 84% glasovalcev. Nemcem želi zmago 1% Američanov, 15% ljudi je ostalo indiferentnih.

Tragedija v brivskem salonu. V Bodenbergu v Nemčiji je na velikonočno soboto vstopil v brivnico tujec, ki se mu je zelo mudilo na kolodvor. Izprosil si je prednost pred drugimi, ko je pa brivec začel s poslom, se je zgrudil na tla. Zadel ga je kap. Med padcem je z britvijo zarezal tujcu v vrat, mož je izkrmavel, preden je prišla zdravniška pomoč.

»Atentat« na Chamberlaina je napravila 36letna Helena Willardova. V Londonu je vrgla na hišo, kjer biva premier jaja, meso, steklenico mleka ter tablo z napisom, da hočejo ljudje jesti. Ko je hotela vreči še eno steklenico z mlekom, so jo prijeli.

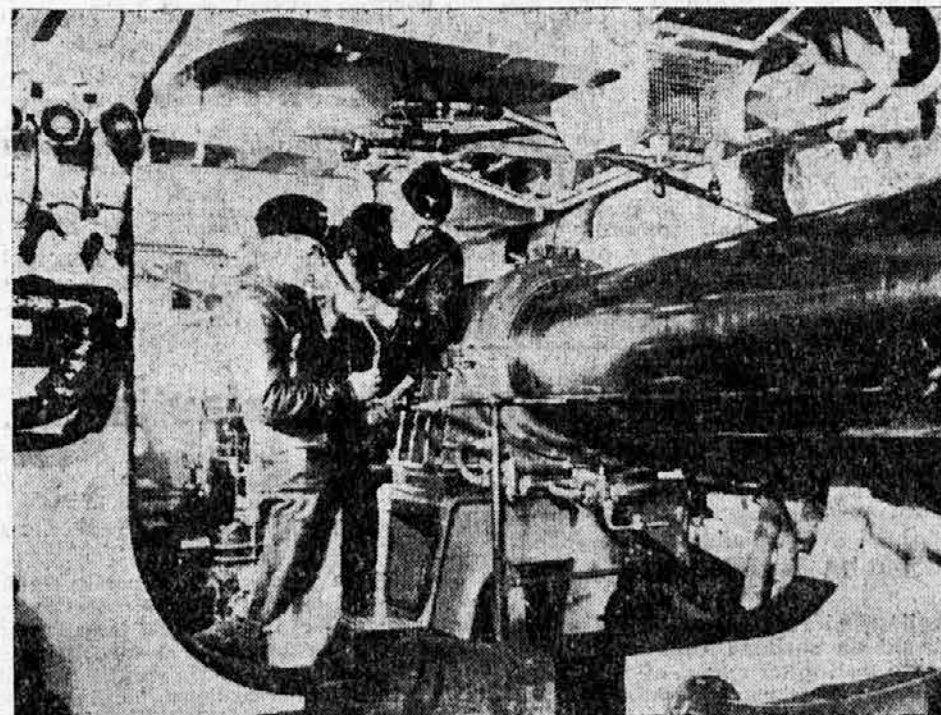
Sovjeti mrzlično utrjujejo položaj na Črnem morju. Dovažajo težke topove.

Še 50.000 šol potrebuje Italija, kjer je nepismenost še zelo velika. Zdaj pozivajo bogataše, da sežejo malo globlje v žep in pripomorejo k gradnji novih šol.

Grof Moerner iz Stockholma je iznašel gumijasto pripravo, ki lahko reši mornarje potopitve. Pomudil jo je švedski vladj, z motivacijo, da v teh časih nevtralne ladje niso varne.

Največja kuhinja v Evropi se bo odprla v Berlinu. V 40 m dolgi dvorani je 14 kotlov s 14.000 l prostornine, ki lahko dajejo dnevno 30.000 kosil.

Prebivalci vzhodne Poljske stradajo, ker so sovjetske oblasti odpeljale večino živeža iz ukrajinskih skladišč v notranjost Rusije.

Pogled v notranjščino ve like nemške bojne ladje

ljenjski poraz. Ali se ji posreči ohraniti Filipa tudi v bodočnosti? Vprašanje ji je leglo na srce kot težak kamen.

Trudno je vstala ter šla vzdolž obrežja. Zatopljena v misli ni opazila, da je prišla že na plažo. Nekaj gostov je ležalo na pesku, drugi so se pretegovali v ležalnih stoli. Glen je malone trčila v zagorelo pestunjo, ki je s težavo porivala pred seboj bel otroški voziček. Nekaj korakov od tod je sedela v pletenem naslonjaču mlada žena. Glen se je izognila vozičku ter hotela v loku obiti tudi v naslonjaču sedečo ženo; toda ta je sunkoma ostala ter stopila proti Gleni, ki je v trenutku popolnoma prebledela.

»Zakaj mi niste nič pisala?« jo je Glen sprejela precej nevljudno in trdo.

»In zakaj naj bi vam pisala?« ji je razdraženo odgovorila Eliza Oliverova. »Mislila sem si: čim manj slišite o meni, tem prijetnejše vam bo! Nikdar ne bom pozabila, kako ste me pregnala iz hiše, kako ste me sramotno izplačala! Ali pa ste takrat pomislila, da se boste z denarjem izognila vsem odgovornostim? Denar! Smešno! Denar vsega sveta ne more pregnati strahu, v katerem trepetam!«

Nekaj časa sta obe molčali. Potlej je prišla k njima pestunja ter v nerazumljivem narečju dejala gospe Oliverovi: »Memsahib — otrok bi rad jedel... poj-dimo domov...«

(Dalle.)

Sport

Maribor rešil čas slovenskega nogometa

ISSK MARIBOR—HSK „CONCORDIA“, ZAGREB 4:2 (2:1).

Po visoki zmagi Zagrebčanov v Ljubljani nad slovenskim predstavnikom preteklo nedeljo je mariborsko sportno občinstvo z velikim zanimanjem pričakovalo nastop bivšega prvaka države HSK Concordia iz Zagreba. Približno 1000 gledalcev je precej pesimistično razpoloženo pohitelo na igrišče Rapida, kjer pa je doživelo presenečenje. Domača črna-bela enajstotica, ki je v svojem 20-letnem obstoju že tolikokrat nad vse častno reprezentirala mestne barve, pa tudi slovenski nogomet, je tokrat poleg skrajne poštenosti vseh igralcev pokazala tudi prav dobro igranje, ki kaže, da bo v predstoječi prvenstveni borbi zopet mogla energično poseči v zadnjo fazo prvenstva Slovenije. Moštvu sta nastopila v sledečih postavah:

Concordia: Culik, Kramer, Paviša; Hudik, Vučilošky, Furdek; Beda, Pukšec, Obrež, Hartwig, Zemljic.

ISSK Maribor: Marguč, Bačnik, Korent; Vodeb, Gomolj, Kramberger; Ogrizek, Selinšek, Kurt, Varl, Janžekovič.

Gostje so torej z izjemo Pogačnika, ki je trenutno bolan, nastopili s kompletnim ligaškim sestavom, ki je nudi prav lepo igranje za oko, toda napad navzlic številnim šansom ni mogel preko obrambe Maribora, ki je z odlično razpoloženim Margučem na čelu rešila tudi najkopičevije situacije. Zagrebčanom se je poznala solidna šola ter so igralci tudi v odlični telesni kondiciji. Domačim je, posebno krilec, včasih pohajala sapa, toda vsi so brez izjeme pokazali veliko poštenost. Zelo dobri sta bili obe krili v napadu. — Način igre preko kril je Maribor od nekdaj težal, ter ga je treba še bolj v potankosti izdelati. Sistem domačega moštva, da oba branilca držita nasprotni krili, pa se ni najbolje obnesel, ker stranska krila včasih nista vedela, kje naj posežeta v borbo. Za tak način igre (katere reprezentant v državi je BSK) so potrebni individualno mnogo močnejši krilci in branilca, kakor seveda tudi dolgi in temeljiti treningi. Moramo pa nekaterim igralcem Maribora svetovati, da se odvadijo nepotrebnega zadržavanja žoge in dribljanja. Radi tega včasih najljepše prilike ostanejo zamujene.

Potek igre: Gostje imajo začetni udarec ter takoj enično napadejo. Izsiljeni kot gre v aut. Maribor se revanšira z lepim napadom preko desnega krila, center Ogrizka strelja Varl preko prečke. V ponovnem napadu C. zastrelja Zemljic v aut. Zopet je nosilec napada Miloš, lepo podano žogo dobi prosti Janžekovič, ki pa 100 odst. šanso bombardira v aut. Kot proti C. ne prinese ničesar. V 27. min. v napadu Maribora Vodeb popravlja v teku žogo z roko. Gostje čakajo na žvižg, sodnik pa tega očito ni videl ter pusti igrati naprej. Zopet

dobi Kurt in jo presenečenemu vratarju plasira v desni gornji kot. 1:0 za M. Zopet so domači v napadu, oster strel Selinška vratar boka. Marguč se dvakrat zapovrstjo izkaže ter sigurno brani ostre strele. C. ima delno terensko nadmoč, posebno obe krili sta zelo nevarni. Bačnik ima težko delo z okretnim Zemljicem. Marguč ponovno brani oster strel Zemljice v padcu. Maribor se končno reši pritiska, na lep prenos žoge z leve je Miloš dobro postiran in neubranljivo poviša na 2:0 v 41. min. Občinstvo živahno pozdravi uspeh domačinov. Zopet so Zagrebčani v napadu, dva kola ostanejo brez uspeha. Tretji kot strelja Beda v 45. min direktno v gol ter popravi rezultat na 2:1.

Takoj v pričetku II. polčasa pričena Concordia z veliko ofenzivo. Dva kola greta v aut. V 5. min. Korent podere Bedo, ki je sam z žogo 5 metrov pred golom. Diktirano 11-metrovko, ki jo Vučilošky precizno plasira proti levemu spodnjemu kotu gola, Marguč v padcu divno brani. Domačini so malo opešali. C. prevladuje na terenu, toda obramba Maribora se bori s stisnjenimi zobmi. Napadalcu gostov pogosto streljajo, toda vedno se najde kaka noga, da odstrani nevarnost. V 22. min. M. končno tudi prenese igro na polovico gostov in Janžekovič z lepim strelom poviša na 3:1. Tik za tem napad domačih zopet „vozi“ goste, Ogrizek je na mestu in vratar gostov mora kapitulirati pred njegovim plasiranim strelom 4:1. Tudi Kurt dobi lepo žogo, toda strelja v prečko. Zagrebčani se trudijo, da bi zmanjšali rezultat. Zopet so v napadu, toda Marguč je nepremagljiv. V 40. min. Zemljic pobegne halfu in branilcu, idealno prenese v sredino in Beda v polnem teku neubranljivo zabije v mrežo. 4:2. Zopet je Zemljic nosilec napada, njegov visoki center dobi Obrež na glavo, toda „Pata“ brani. Takoj za tem odžvižga sodnik Nemeš za nimivo igro.

Približno 1000 gledalcev je uspeh domačinov pozdravilo. Belo-črni so s to tekmo ponovno pokazali, da je treba z njimi najresneje računati.

Zavidanja vreden uspeh ISSK Maribora naj bo obenem glasen memento mestni občini, da je skrajni čas, da se reši vprašanje spornega igrišča, da bo dobil ISSK Maribor kot najstarejši in najzaslužnejši slovenski sportni klub Maribora svojo lastno streho in prostor, ki mu bosta po 20-letnem obstoju ponovno pomagala do dviga.

Predtekmo sta odigrali rezervi ISSK Maribora in SK Rapida. Pod vodstvom sodnika g. Grošlja so zmagali mladi „Mariborci“ sigurno z 8:2 (3:2).

Trikrat Romunija : Jugoslavija

Včeraj so se sestali nogometni reprezentanti Jugoslavije in Romunije v treh tekmah, ki so se zaključile z nad vse častnim uspehom za naš nogometni sport. V Bukarešti se je odigrala tekma

JUGOSLAVIJA A—ROMUNIJA A 3:3 (2:2)

Gornji tekmi za Donavski pokal je prisostvovalo na stadionu Onel okoli 40.000 gledalcev, med njimi mnoge oficijelne osebnosti. Naša enajstotica je prekašala svojega nasprotnika predvsem po tehničnem znanju ter je bila ves čas tekme v prednosti za eden gol. Najšibkejša točka naše ekipe je bil napad. Romuni so pomanjkanje tehnike nadomestili z veliko borbenostjo, doseženega rezultata ne morejo smatrati za uspeh, prvič z ozirom na domači teren, drugič pa, ker so prišli jako poceni do dvomljivega tretjega gola. Strelci za Jugoslavijo so bili Aca Petrovič in Božović (2), za Romunijo pa Bindea (2) in Baratk. Tekmo, ki je potekala jako fair in prijateljski, je sodil Madžar Rubin.

V predigri so se pomerili juniorji Jugoslavije—Romunije 2:0 (1:0). Zmago za

našo mladinsko reprezentanco sta zagotovila Nedeljokovic in Drenovac.

V Beogradu je bila nogometna tekma JUGOSLAVIJA B—ROMUNIJA B 1:0 (1:0)

Rezultat je z ozirom na potek tekme mnogo prenizek, saj je bilo jugoslovansko moštvo v težki premoči, ki je pa spričo uspešne defenzivne taktike gostov ni uspelo številčno izraziti. Naša enajstotica ni imela baš najboljšega dneva, odlični je bil Zagrebčan Wöfl, ki je tudi dosegel zmagoosni gol. Naša obramba je bila skoraj brez dela. Sodil je Madžar Kis.

PRESENETLJIVI REZULTATI DRUGOD. Ligaška enajstotica SK Ljubljane je dosegla v Kranju proti SK Kranju samo remis 2:2 (0:2).

Celjani so otvorili nogometno sezono s prijateljsko tekmo Celje : Litija 1:3 (0:0)

Kombinirano moštvo SK Železničarja je go stovalo v Ptuj proti tamošnjim Dravi ter zmagovalo 5:2 (4:1). Ob tej priliki je bilo verificirano novo igrišče SK Drave v Ljudskem vrtu.

MADŽARSKA — SVICA 3:0 (2:0)

MALI OGLASI

CENE MALIH OGLASOV: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par malmanjša pristojbina za te oglase in 20 par. Družbe, ki želijo dopisovanja in čenitovanski oglasi, plačajo po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je 10 par. Debelo tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasi, ki vsebujejo enkratno objavo, stanejo 20 par. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga se vnaprej v pisnu sknual s naročilom ali na poštini položnici na čekovni račun št. 11.409. Za vse pisemne odgovore sledi malih oglasov se mora priložiti znak za 2 dni.

Razno

Priporoča se za SLIKARSKA IN PLESKARSKA DELA

po najnižjih cenah. Jurij Juteršnik, Sodna ul. 15. 1705-1

SPALNICE, JEDILNICE, KUHINJE

vseh vrst v najmodernejših lastnoročnih izdelavih dobite v zalogi pohištva Aleksandrova c. 48. 4311-1

GOSPODINJE!

Pozimi le umivanje oken neprijetno. Nabavite si najnovjši, praktični patentirani brisalec za umivanje in sušenje oken. Cena z navodilom din 36.— Dobite ga v vseh boljših trgovinah ali direktno pri Jugopotent, Ljubljana, Dvořakova 8. Telefon 42-40. Pri predplačilu na čekovni račun št. 14.627 Vam pošljemo poštino prosto. — Sprejememo preprodajalce. 13544-1

IDEJE — IZUME

vnovčuje in plasira v tu- in inozemstvu Jugopotent, Ljubljana, Dvořakova 8. 13543-1

Oglašujte!

KAJENJE ŠKODUJE

VAŠEMU ZDRAVJU

»NIKOTINOL« neškodljivo zanesljivo sredstvo odvaja v 2—3 tednih kajenje tudi najstrastnejše kadilce. Cena velika steklenica din 70.—, mala din 60.— Po povzetju razpisa Jugopotent, Ljubljana, Dvořakova 8. Sprejememo preprodajalce. 13542-1

Kupim

Rabljen NAMIZNI ŠTEDILNIK kupim. Naslov v ogl. oddel. »Večernika«. 1825-3

POTREBUJEM

12.000 kom. kolov za fižol, 6000 kom. lat za brajde, velik sod, ki vsebuje 3000 do 6000 lit, potreben za ribizlo vino in vinsko stiskalnico, če le mogoče hidravlično. Točna pojasnila daje iz prijaznosti strojniki gasilske čete, Koroška cesta, Maribor, Dravska banovina. Dohod na veleposredstvo je mogoče po zemlji in vodi na Koroško cesto št. 2113 a. 1842-3

Prodaj

Več rabljenih OTROŠKIH VOZIČKOV naproday. Židovska ul. 9. 1828-4

Spomladanski, svetloplavi PALETOT-KOSTUM enkrat nošen, srednja postava, v trgovini Slovenska 20 naproday. 1829-4

Prodaj SLADKO SENO in otavo. Ločičnik, Rošpoh. 1830-4

OTROŠKI VOZIČEK poceni naproday. Stolna 3-I. 1841-4

Stanovanje

SOBA IN KUHINJA se odda. Stolna ul. 3. 1762-5

STANOVANJE sobo in kuhinjo oddam mirni in snažni stranki s 1. majem v Dalmatinski ul. 18. 1817-5

Lepa SOBA IN KUHINJA z vodovodom se takoj odda. Cankarjeva 24. Pobrežje. 1819-5

2 STANOVANJE soba in kuhinja, se odda s 1. majem mirnim in snažnim strankam v Dalmatinski ulici 18-I. Pojasnila tam ali v Delavski 65. 1823-5

SOBO IN KUHINJO oddam stranki brez otrok. — Einspielerjeva 26. Melje. 1834-5

Soba odda

SOSTANOVALCA sprejemam na hrano in stanovanje. Korošče 6-II, 8. 1801-7

OPREMLJENA SOBA

s posebnim vvhodom se odda. Ob železnici 4-II. 1816-7

SOBO

separirano, oddam takoj. Korošče 6-II, 2-II. 1818-7

Oddam prazno DVORIŠČNO SOBO s 15. aprilom trem osebam. Mejna 22. 1820-7

ČISTO SOBO

s štedilnikom oddam takoj. Masarykova 6. Špesovo selo. Pobrežje. 1821-7

SOBO

s kopalnico v centru mesta oddam. Naslov v ogl. oddelku »Večernika«. 1822-7

Solidnega SOSTANOVALCA sprejemam v sobo s posebnim vvhodom. Glavni trg 4-I. 1824-7

SOSTANOVALEC

se sprejme na stanovanje in hrano. Koroška 17. 1827-7

GOSPOD

se sprejme z celo oskrbo. — Frančiškanska 21-II. 1832-7

Oddam takoj SOBO S ŠTEDILNIKOM za 1 do 2 osebi. Ipavčeva ulica na Špesovem selu. Vprašati Pobreška cesta 21. blizu cerkve. 1837-7

Sprejemam dva boljša GOSPODA ali gospodični na dobro hrano. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 1839-7

Službo dobi

KROJAŠKEGA POMOČNIKA za veliko boljšo delo sprejme takoj Celec, Koroška c. 17. 1826-9

Sposobna POMOČNICA za damski krojaški salon se sprejme. Salon Kocbek, Stolna 1-I. 1831-9

Kavo,

riž, čaj, olja ter vse špecerijsko blago, vedno sveže le pri

MIRI PENIČ, Maribor, Vetrinjska 9

2 breji kozi montafonski radi selitve iz Mariborske koče, prodam. Ogleda se v Vetrinjski ulici, vogal Ob jarku, prtiličje, desno.

Vljudno naznanjam cenjenim gostom, da sem prevzel od ge. Matz Aleksandrova cesta št. 17

BIFE

Prosim cenj. goste za nadaljnjo naklonjenost.

Se priporoča FRANKO LUDVIK

Po dolgi težki bolezni je umrl gospod

Franjo Zagorski

lastnik realitetne pisarne

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 2. t. m., ob 1/24. iz pobreške mrtvašnice na mestno pokopališče.

Maribor, 1. aprila 1940.

Zalujoča soproga Adolfina Zagorski in družina Viktorja Zagorskega.

Vsem sorodnikom, znanec in prijateljem sporočamo v globoki žalosti prežuto vest, da nas je za vedno zapustil nad vse ljubeznivi mož, oče, stari oče, gospod

Kokol Jože

posestnik in mesarski mojster

v 66. letu starosti. Pogreb blagopokojnega bo v torek, dne 2. aprila 1940, ob 16.45 iz mrtvašnice na frančiškansko pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo brala v sredo dne 3. aprila.

Maribor, Košaki, 1. aprila 1940.

Zalujoča žena Terezija; Linči Koren, Terezija Nabergoj, Franci, Lojzka, otroci in ostalo sorodstvo.